

Sygn. akt V U 368/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2017r.

Sąd Rejonowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Marzena Hop

Protokolant: Anna Lewicka

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2017r. w Słupsku

sprawy z odwołania K. L. od decyzji Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w K. z dnia: 16.06.2016r., znak: (...)

przeciwko Dyrektorowi Okręgowemu Służby Więziennej w K.

o jednorazowe odszkodowanie

1. zmienia zaskarżoną decyzję Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w K. z dnia 16 czerwca 2016r. znak (...)i przyznaje K. L. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu 15 % uszczerbku na zdrowiu powstałego w związku z pełnieniem służby w kwocie 12.600 zł (dwanaście tysięcy sześćset złotych),
2. zasądza od Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w K. na rzecz K. L. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt: V U 368/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 czerwca 2016r., znak (...)Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w K. utrzymał w mocy decyzję Dyrektora Aresztu Śledczego w S. z dnia 29 kwietnia 2016r. odmawiającą przyznania K. L. jednorazowego odszkodowania za uszczerbek na zdrowiu powstały na skutek choroby pozostającej w związku ze szczególnymi właściwościami i warunkami służby.

Ubezpieczony **K. L.** w odwołaniu od powyższej decyzji wniósł o jej zmianę w całości oraz przyznanie dla ubezpieczonego odszkodowania za uszczerbek na zdrowiu powstały na skutek choroby pozostającej z związku ze szczególnymi właściwościami i warunkami służby. Dodatkowo wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał na wadliwość obydwu decyzji albowiem choroba, na którą cierpi tj. przewlekła nerwica neurasteniczna pozostaje w związku ze służbą w formacji mundurowej jaką jest Służba Więzienna, a jej wystąpienie uprawnia do ubiegania się o przyznanie jednorazowego odszkodowania, ponieważ przewlekłe zaburzenia neurasteniczne stanowią jednostkę chorobową z tytułu wystąpienia której ubezpieczonemu przysługuje jednorazowe odszkodowanie, zaś uszczerbek na zdrowiu winien być określony w granicach od 10 do 100%.

Organ rentowy - **Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w K.** w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Ponadto wskazał, że podtrzymuje swoją decyzję z dnia 16 czerwca 2016r., nie znajdując podstaw do jej zmiany.

W uzasadnieniu podniósł, że rozpoznane u K. L. schorzenie nie powstało w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby w Służbie Więziennej, a jedynie ujawniło się w czasie trwania służby.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. L. pełnił służbę w Służbie Więziennej w okresie od 01.06.1996r. do 22.03.2013r. Dnia 01.06.2000r. mianowany został na stanowisko starszego strażnika działu ochrony Aresztu Śledczego w S., od dnia 01.11.2003r. pełnił stanowisko oddziałowego, a następnie od dnia 01.11.2007r. pełnił służbę na stanowisku starszego oddziałowego. Od dnia 1 czerwca 2000r. do czasu zakończenia służby K. L. pracował w bezpośrednim kontakcie z osadzonymi.

dowód: świadectwo służby k. 16 część C akt osobowych, pismo L.dz.386/13 z dnia 25.01.2013r. k. 25

Do obowiązków funkcjonariusza pełniącego służbę na stanowisku strażnika należało wykonywanie czynności kontrolno-nadzorczych, obserwacyjnych w rejonie posterunku, nadzór nad ruchem i zachowaniem osadzonych w pawilonach i na zewnątrz, doprowadzanie osadzonych na stołówkę, do lekarza, na widzenia, spacerów, do pracy i w drodze powrotnej. Do obowiązków funkcjonariusza pełniącego służbę na stanowisku oddziałowego należało wydawanie osadzonych poza oddział, przyjmowanie osadzonych na oddział, przeszukiwanie cel i osadzonych, utrzymanie porządku i dyscypliny wśród osadzonych w oddziale mieszkalnym.

dowód: karty oceny ryzyka zawodowego k. 38-45

Wykonywanie obowiązków pracowniczych wiązało się z kontaktem ze skazanymi, kontaktem z bronią palną, hałasem, narażeniem na liczne stresy i reakcje nerwicowe, a także z niekorzystnym oddziaływaniem warunków atmosferycznych. W trakcie służby K. L. wielokrotnie doświadczał prób samobójczych i samookaleczeń u osadzonych.

dowód: karty oceny ryzyka zawodowego k. 38-45, orzeczenie nr 112/13 (...) w K. k. 7-8

Przewlekły stres powodował u K. L. między innymi rozdrażnienie, wybuchy złości, problemy ze snem, nadmierną potliwość, ukłucia w klatkę piersiową. Od 2002r. do chwili obecnej K. L. leczy się w poradni psychiatrycznej. Zalecono leczenie farmakologiczne. Rozpoznano zaburzenia neurasteniczne.

dowód: dokumentacja medyczna – karta historii choroby k. 9, 52-54, zaświadczenie z dn. 11.04.2017r. k. 51

W związku z pogarszającym się stanem zdrowia K. L. wystąpił do Dyrektora Aresztu Śledczego w S. z prośbą o skierowanie go na Komisję Lekarską w celu orzeczenia dalszej przydatności do służby i określenia procentowego uszczerbku na zdrowiu za ewentualne choroby powstałe w wyniku szczególnych właściwości służby. Dyrektor Aresztu Śledczego w S. skierował funkcjonariusza na badanie.

dowód: pismo z dnia 16.10.2012r. k. 1 część C akt osobowych, karta skierowania nr (...) z dn. 08.11.2012r. k. 3 część C akt osobowych

Wojewódzka Komisja Lekarska MSW w K. rozpoznała u K. L. jako schorzenie powodujące inwalidztwo: przewlekłą nerwicę neurasteniczną upośledzającą sprawność ustroju i jako schorzenia współistniejące: chorobę zwyrodnieniowo-dyskopatyczną kręgosłupa lędźwiowego z zespołem bólowym miernie upośledzającą sprawność ustroju, otyłość, nadwzrostność, przebyte złamanie trzyczki palucha lewego w 2002r., przebyte oparzenie grzbietu stopy prawej w 2003r. Komisja zaliczyła K. L. do trzeciej grupy inwalidów. Uznała, że inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą, ale nie pozostaje w związku z wypadkiem – chorobą powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby. K. L. został uznany za całkowicie niezdolnego do służby w służbie więziennej.

dowód: orzeczenie nr 112/13 z dnia 12.02.2013r. (...) w K. k. 7-8v, orzeczenie nr (...) Komisji Lekarskiej podległej Ministrowi Właściwemu do Spraw Wewnętrznych w G. dnia 19.07.2016r. k.27-28v, dokumentacja medyczna - karta historii choroby k. 9, 52-54

U K. L. występują zaburzenia neurasteniczne i lękowe upośledzające zdolności adaptacyjne i funkcjonowanie ustroju w stopniu lekkim. Stan zdrowia stanowi podstawę do przyznania 15% trwałego uszczerbku na zdrowiu w związku ze szczególnymi warunkami służby.

dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii k.55-58, opinia uzupełniająca k. 81

Po rozpoznaniu przewlekłej nerwicy neurastenicznej upośledzającej sprawność ustroju, K. L. zwrócił się do Dyrektora Aresztu Śledczego w S. o skierowanie go na badanie przed Rejonową Komisją Lekarską w G. – w celu określenia procentowego uszczerbku na zdrowiu, a w konsekwencji uzyskania jednorazowego odszkodowania.

dowód: pismo z dnia 22.02.2016r. k. 29 część C akt osobowych

Dyrektor Aresztu skierował sprawę do Rejonowej Komisji Lekarskiej MSW w G.. Komisja nie znalazła podstaw do orzekania i określenia procentowego uszczerbku na zdrowiu, uznając orzeczenie Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej MSW w K. za prawomocne. Nadto wskazano na zapis w części B orzeczenia pkt III ppkt 5, zgodnie z którym inwalidztwo nie pozostaje w związku z wypadkiem – chorobą powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby.

dowód: skierowanie z dn. 04.03.2016r. k. 30 część C akt osobowych, pismo (...) Rejonowej Komisji Lekarskiej MSW w G. z dn. 18.03.2016r. część C akt osobowych

Decyzją z dnia 29 kwietnia 2016r. odmówiono K. L. przyznania odszkodowania w związku z wystąpieniem schorzenia pozostającego w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby. Decyzja ta w wyniku zaskarżenia została utrzymana w mocy.

dowód: pismo Dyrektora Aresztu Śledczego w S. z dnia 29.04.2016r. k. 31-35 część C akt osobowych, pismo z dn. 15.05.2016r. stanowiące odwołanie od decyzji – akta organu rentowego, decyzja Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w K. z dnia 16 czerwca 2016r. akta organu rentowego

Rozkazem personalnym stwierdzono wygaśnięcie stosunku służbowego z dniem 22 marca 2013r. w związku z ostatecznym orzeczeniem przez komisję lekarską całkowitej niezdolności do służby.

dowód: rozkaz personalny nr 28 z dn. 22.03.2013r. k. 7 część C akt osobowych, świadectwo służby k. 16 część C akt osobowych

Najniższe uposażenie zasadnicze K. L. w dniu wydania decyzji stanowiło kwotę 1.200 zł.

dowód: załącznik do pisma z dn. 06.06.2017r. k. 93

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. L. od decyzji Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej jest zasadne i jako takie zasługiwało na uwzględnienie.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie był fakt, iż u ubezpieczonego rozpoznano schorzenie w postaci przewlekłej nerwicy neurastenicznej upośledzającej sprawność ustroju.

Orzeczenie komisji stwierdzające u ubezpieczonego przewlekłą nerwicę neurasteniczną upośledzającą sprawność ustroju nie zostało zakwestionowane czy zanegowane przez żadną ze stron. Orzeczeniem tym był związany również Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę.

Spór dotyczył kwalifikacji choroby, a zatem zadaniem sądu było w pierwszej kolejności ustalenie zasadności przyznania jednorazowego odszkodowania, a następnie ewentualne ustalenie jego wysokości tj. ustalenie w jakim rozmiarze wystąpił u K. L. uszczerbek na zdrowiu.

Kwestię uprawnień przysługujących funkcjonariuszom służby więziennej w razie choroby reguluje ustawa z 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. 2017.631 t.j.).

Przyczyną odmowy przyznania ubezpieczonemu jednorazowego odszkodowania było uznanie pierwotnie przez Komisję Lekarską, a następnie organ rentowy, iż inwalidztwo (przewlekła nerwica neurasteniczna) nie pozostaje w związku z wypadkiem – chorobą powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, iż ustawa o Służbie Więziennej nie tylko nie definiuje pojęcia „choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby”, ale również ustawodawca nie upoważnił Ministra Sprawiedliwości, ani żadnego innego organu do określenia takiej definicji.

W myśl art. 118 ust. 1 powołanej ustawy funkcjonariusz, który wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby albo wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby doznał uszczerbku na zdrowiu lub poniósł szkodę w mieniu, otrzymuje jednorazowe odszkodowanie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Okręgowego w Słupsku (sygn. akt V Ua 35/15), analiza tego przepisu jednoznacznie wskazuje, że uprawnienia funkcjonariusza do jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby uzależnione są od wystąpienia alternatywnej przesłanki to jest:

1. powstanie choroby w związku ze szczególnymi właściwościami

lub

2. powstanie choroby w związku z warunkami służby

Jak wynika z orzeczenia nr 112/13 z dnia 12 lutego 2013r. Wojewódzka Komisja Lekarska MSW w K. orzekła, że pozostają w związku ze służbą takie schorzenia stwierdzone u ubezpieczonego jak:

1. przewlekła nerwica neurasteniczna upośledzająca sprawność ustroju §70.p.3.I.D

2. choroba zwyrodnieniowo-dyskopatyczna kręgosłupa lędźwiowego z zespołem bólowym miernie upośledzająca sprawność ustroju §34.p.4.I.C, §34.p.7.I.C., §66.p.2.1.C

(schorzenia te pozostają w związku ze służbą, gdyż jak wynika z notatki służbowej K. L. od 01.06.1996 do chwili obecnej (data badania 12.02.2013r.) pełnił funkcję strażnika działu ochrony w systemie zmianowym, w terenie, w kontakcie ze skazanymi, z narażeniem na liczne stresy i reakcje nerwicowe oraz niekorzystne oddziaływanie warunków atmosferycznych)

3. przebyte złamanie trzyczki palucha lewego w 2002r. §79.p.1.I.A.

4. przebyte oparzenie grzbietu stopy prawej w 2003r. bez §

(schorzenia te pozostają w związku ze służbą ponieważ są następstwem wypadków w służbie, ale same w sobie powodują inwalidztwa).

W ocenie Sądu (za stanowiskiem Sądu Okręgowego w Słupsku przedstawionym w sprawie VUa 35/15) uprawniony organ orzecznictwa lekarskiego powołany właśnie między innymi do tego aby orzekać o związku ze służbą (bądź braku tego związku) jednoznacznie wskazał zależność stwierdzonych schorzeń od pełnionej służby wykluczając inne schorzenia jako nie pozostające w związku. Tym samym jedna z alternatywnych przesłanek zawarta w/w art. 18

ust. 1 wskazanej ustawy została spełniona. Tym samym ubezpieczony spełnił warunki do otrzymania jednorazowego odszkodowania.

Istotnym jest również fakt, iż ubezpieczony został zwolniony ze służby ze względu na stan swojego zdrowia. Przyczyną wygaśnięcia stosunku służbowego było ostateczne orzeczenie przez komisję lekarską całkowitej niezdolności do pracy.

Wspomniana całkowita niezdolność do pracy spowodowana była rozpoznaniem przez Wojewódzką Komisję Lekarską MSW w K. (orzeczenie 117/13) schorzenia powodującego inwalidztwo – przewlekłej nerwicy neurastenicznej upośledzającej sprawność ustroju.

Wskazać należy, że rozpoznana jednostka chorobowa została wyodrębniona w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 sierpnia 2010r. w sprawie wykazu chorób, z tytułu których funkcjonariuszowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie. W pozycji 18 spisu chorób Minister Sprawiedliwości wskazał, że do chorób uprawniających do odszkodowania należą zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną odporne na leczenie (w tym: zaburzenia lękowe, zaburzenia obsesyjno-kompulsywne, reakcje na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne) wywołane wydarzeniami nagłymi lub przewlekłą ekspozycją na sytuacje stresogenne występujące w czasie pełnienia służby, powodujące negatywne reakcje psychofizjologiczne.

Sąd stoi na stanowisku, że stwierdzenie u funkcjonariusza któregoś z zaburzeń nerwicowych wskazanych pod pozycją 18 powyższego rozporządzenia obligowało organ rentowy do przyznania mu jednorazowego odszkodowania.

Za zasadnością przyznania jednorazowego odszkodowania przemawia również fakt, że w czasie wydawania orzeczenia przez Wojewódzką Komisję Lekarską obowiązywało rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2011r. w sprawie wymagań w zakresie zdolności fizycznej i psychicznej do Służby Więziennej (Dz.U.2011.20.108), zawierające załącznik nr 1, w którym określono szczegółowe wymagania między innymi w zakresie zdolności fizycznej i psychicznej do służby w służbie więziennej oraz kategorii zdolności do służby. Dział XVI tego załącznika został poświęcony schorzeniom związanym ze stanem psychicznym. Do tego działu, podobnie jak do wszystkich innych, ustawodawca przygotował objaśnienia szczegółowe, wyjaśniając jakiego rodzaju schorzenia i kiedy (przy jakim ich nasileniu) uzasadniają orzekanie o niezdolności do pełnienia służby i w jakim zakresie.

Dodatkowo należy w tym miejscu zwrócić uwagę na treść § 4 omawianego rozporządzenia, w którym wskazano, że:

„1. Stopień zdolności do służby funkcjonariusza ustala się przez zaliczenie go do jednej z następujących kategorii zdolności do służby:

1) kategoria A - "zdolny do służby", co oznacza, że stan zdrowia nie budzi żadnych zastrzeżeń albo że stwierdzone schorzenia lub ułomności fizyczne lub psychiczne nie stanowią przeszkody do pełnienia służby;

2) kategoria C - "zdolny do służby z ograniczeniem", co oznacza, że stwierdzono przewlekłe schorzenia lub ułomności fizyczne lub psychiczne, które trwale lub czasowo zmniejszają zdolność fizyczną lub psychiczną do pełnienia służby, ale nie stanowią przeszkody do pełnienia służby na określonych stanowiskach;

3) kategoria (...) - "niezdolny do służby", co oznacza, że stwierdzone schorzenia lub ułomności fizyczne lub psychiczne nie pozwalają na pełnienie służby.

2. Komisja lekarska, zaliczając funkcjonariusza do jednej z kategorii zdolności do służby, określonych w ust. 1, bierze pod uwagę, w szczególności, charakter i warunki służby na zajmowanym przez funkcjonariusza stanowisku. Dotyczy to zwłaszcza zaliczenia funkcjonariusza do kategorii zdolności do służby określonej w ust. 1 pkt 2.

Dalej trzeba zaznaczyć, że w rozporządzeniu pod pozycją 70 wymieniono trzy rodzaje zaburzeń nerwicowych. W punkcie 1 wskazano, że są to „zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i pod postacią somatyczną, nieupośledzające sprawności ustroju”. W kolumnie piątej tabeli, wskazującej jakiego rodzaju kategorię stopnia zdolności do służby należy przypisać funkcjonariuszowi, u którego stwierdzono to schorzenie, wskazano wyłącznie kategorię A.

W punkcie 2 wskazano na schorzenia pod postacią „zaburzeń nerwicowych związanych ze stresem i pod postacią somatyczną, nieznacznie upośledzające sprawność ustroju”, w kolumnie piątej tabeli wskazując na możliwość przyznania funkcjonariuszowi choremu na takie schorzenie bądź kategorię A, bądź C.

Wreszcie, w punkcie 3 wskazano na „zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i pod postacią somatyczną, odporne na leczenie, upośledzające sprawność ustroju”, przypisując im w kolumnie piątej możliwość przyznania funkcjonariuszowi, u którego te zaburzenia występują, wyłącznie kategorię D.

W objaśnieniach szczegółowych do tego działu ustawodawca wskazał ponadto, co następuje:

„Do § 70. Zaburzenia nerwicowe należy rozpoznawać w przypadkach:

- 1) czynnościowych zaburzeń emocjonalnych, takich jak: zaburzenia lękowe, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne, zaburzenia dysocjacyjne, zaburzenia somatyzacyjne, neurastenia)
- 2) długotrwałego przebiegu w odróżnieniu od sytuacyjnych reakcji dezadaptacyjnych
- 3) po wykluczeniu organicznego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego (zaburzenia nerwicowe spowodowane uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu należy kwalifikować jak w §73)
- 4) po wykluczeniu zaburzeń psychiatrycznych

pkt 1. Dotyczy przypadków z przewagą objawów subiektywnych, bez cech upośledzenia sprawności ustroju.

pkt 2. Dotyczy badanych z wyraźnymi psychicznymi i somatycznymi objawami nerwicowymi i z względnie niezaburzonym ogólnym przystosowaniem społecznym.

pkt 3. Dotyczy stanów opornych na leczenie, znacznie upośledzających sprawność ustroju i funkcjonowanie społeczne, uniemożliwiających wykonywanie obowiązków służbowych. U badanych rozpoznanie ustalać z uwzględnieniem dokumentacji z leczenia w oddziale psychiatrycznym lub w PZP.

Wobec powyższego koniecznym jest uznanie, że u ubezpieczonego wystąpiło zaburzenie nerwicowe w postaci czynnościowego zaburzenia emocjonalnego pod postacią neurastenii, przy czym miało ono charakter stanu opornego na leczenie, znacznie upośledzającego sprawność ustroju i funkcjonowanie społeczne, uniemożliwiającego wykonywanie obowiązków służbowych. Rozpoznane u K. L. schorzenie kwalifikowało go do kategorii D, a więc niezdolnego do służby.

Odnosząc się do powyższych rozważań Sąd w pełni podziela stanowisko pełnomocnika ubezpieczonego, poparte orzeczeniem Sądu Okręgowego w Szczecinie wydane w sprawie o sygnaturze VI Ua 24/15, zgodnie z którym niedopuszczalnym jest przyjmowanie z jednej strony, że K. L. cierpi na silną neurastenię, uniemożliwiającą mu pełnienie służby w charakterze funkcjonariusza służby więziennej, zaś z drugiej, pozbawienie go prawa do jednorazowego odszkodowania.

Jak słusznie wskazał pełnomocnik ubezpieczonego, sformułowanie użyte przez ustawodawcę w punkcie 18 załącznika do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11.08.2010r. w sprawie wykazu chorób, z tytułu których funkcjonariuszowi Służby Więziennej przysługuje jednorazowe odszkodowanie (Dz.U.2016.736 t.j.) ma tożsame brzmienie z § 70 załącznika numer 1 do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2011r. w sprawie wymagań w zakresie zdolności fizycznej i psychicznej do Służby Więziennej.

Odwołanie się do § 70 pkt 3 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2011r. w sprawie wymagań w zakresie zdolności fizycznej i psychicznej do Służby Więziennej znalazło również odzwierciedlenie w orzeczeniu nr (...) Komisji Lekarskiej podległej Ministrowi Właściwemu do Spraw Wewnętrznych w G. z dnia 19 lipca 2016r., która również rozpoznała u ubezpieczonego przewlekłą nerwicę neurasteniczną upośledzającą sprawność ustroju.

Odnosząc się do zarzutu organu rentowego jakoby orzeczenie nr 112/13 Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej MSW w K. wydane zostało wyłącznie w celu określenia stanu zdrowia oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby, jak również związku poszczególnych chorób ze służbą, Sąd nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego. Niewątpliwie orzeczenie to było wynikiem skierowania przez Dyrektora Aresztu Śledczego w S. do właściwej komisji w celu określenia przytoczonych wyżej okoliczności (vide: karta skierowania z 04.03.2016r. k.30 część C akt osobowych) niemniej jednak fakt stwierdzenia niezdolności do pełnienia służby w związku z wystąpieniem neurastenii jest kluczowy dla niniejszej sprawy. Innymi słowy dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy nie ma większego znaczenia ujęcie szczegółowego celu przeprowadzonego badania, a jego wynik tj. rzeczywisty stan zdrowia ubezpieczonego. Wynik badania wprost wskazuje na rozpoznanie neurastenii powstałą w związku z pełnioną służbą.

Ponownego przypomnienia wymaga fakt, iż ubezpieczony został zwolniony ze służby z uwagi na orzeczenie całkowitej niezdolności do służby.

Reasumując tę część rozważań Sąd doszedł do przekonania, iż zasadnym jest przyznanie K. L. jednorazowego odszkodowania.

W dalszej kolejności Sąd musiał rozstrzygnąć kwestię wysokości odszkodowania tj. ustalić w jakim rozmiarze wystąpił u K. L. uszczerbek na zdrowiu.

W myśl art. 118 ust. 6 ustawy o Służbie Więziennej z 2010 r funkcjonariuszowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie w wysokości 70% miesięcznego najniższego uposażenia zasadniczego funkcjonariusza należnego w dniu wydania decyzji w sprawie odszkodowania, za każdy procent uszczerbku na zdrowiu.

Wykaz norm oceny procentowej uszczerbku na zdrowiu funkcjonariuszy Służby Więziennej został określony w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20.05.2015 r. w sprawie ustalania uszczerbku na zdrowiu funkcjonariuszy Służby Więziennej obowiązującym od 23.06.2015 r. (Dz. U. 2015.808).

Zgodnie z poz. 203 załącznika do rozporządzenia z 20.05.2015 r. zaburzenia nerwicowe związane ze stresem mogą stanowić uszczerbek na zdrowiu od 10 do 100%.

Dla szczegółowego ustalenia wysokości uszczerbku niezbędne było posiadanie wiadomości specjalnych, dlatego też Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii (art. 278 § 1k.p.c.) na okoliczność ustalenia czy stwierdzona u ubezpieczonego przewlekła nerwica neurasteniczna lub innego rodzaju zaburzenia nerwicowe związane ze stresem powstały w związku ze szczególnymi właściwościami i warunkami służby (jakimi) i ile procentowo uszczerbek ten wynosi.

Opinie sądowo – lekarskie (opinia z dnia 20.04.2017r. oraz opinia uzupełniająca z dnia 08.07.2017r.) sporządzone zostały przez lekarza specjalistę w oparciu o dokumentację medyczną znajdującą się w aktach oraz badania ubezpieczonego. Zdaniem biegłego stan zdrowia K. L. daje podstawę do przyznania 15% trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Zważyć też należy, że zgodnie z art. 233 § 2 k.p.c. opinia biegłych podlega ocenie sądu, ale w zakresie mocy przekonywującej rozumowania biegłych i logicznej poprawności wyciągniętych wniosków.

Dlatego wartość każdej opinii musi podlegać ocenie obejmującej prawidłowość logicznego rozumowania. Sąd natomiast nie może wchodzić w zakres merytorycznej wiedzy biegłych. Sąd nie może nie podzielać merytorycznych poglądów biegłego (biegłych), czy zamiast nich wprowadzać własne stwierdzenia. Stanowisko Sądu w tym zakresie zgodnie jest z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 19.12.1990 r., I PR 149/90,OSP 1991, nr 11-12,poz. 300.

W ocenie Sądu należy stwierdzić, że opinie biegłego spełniają wymogi fachowości, rzetelności i logiczności. Wnioski zawarte w opiniach zostały uzasadnione w sposób jasny i jednoznaczny. Opinie są pełne – odpowiadają na wszystkie

pytania postawione przez Sąd. Ponadto opinie zostały sporządzone przez lekarza specjalistę, a zatem zawarte w nich twierdzenia są poparte profesjonalną wiedzą na wysokim poziomie i doświadczeniem zawodowym. Dlatego też, Sąd przyjął opinie biegłego jako podstawę poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych co do stanu zdrowia ubezpieczonego.

Sąd nie podzielił argumentacji organu rentowego, iż ustalona wysokość uszczerbku jest za wysoka. Znamienne, że organ rentowy uzasadniając swoje zarzuty nie odniósł się do stanu zdrowia ubezpieczonego, lecz do skutków finansowych i wielkości kwoty odszkodowania. Jest to rozumowanie błędne. Odszkodowanie należne w systemie ubezpieczeń społecznych nie może być obniżone w wyniku uwzględnienia zasad współżycia społecznego np. w wyniku ustalenia, że jest nadmiernie wygórowane z uwagi na majątkowe stosunki społeczne. W niniejszym postępowaniu Sąd nie ustala wysokości odszkodowania, ani metody jego wyliczenia, bo jest to wyłączna kompetencja ustawodawcy.

Wobec powyższego zasadnym było przyznanie K. L. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu 15 % uszczerbku na zdrowiu powstałego w związku z pełnieniem służby w kwocie 12.600 zł (dwanaście tysięcy sześćset złotych). Kwota ta stanowi 70% miesięcznego najniższego uposażenia zasadniczego funkcjonariusza należnego w dniu wydania decyzji w sprawie odszkodowania, za każdy procent uszczerbku na zdrowiu tj. $1.200 \times 0.7 (70\%) = 840 \text{ zł}$, $840 \times 15 = 12.600$

Odnosząc się do wniosku organu rentowego dotyczącego zawiadomienia o toczącym się postępowaniu i możliwości przystąpienia do sprawy w charakterze zainteresowanego Skarbu Państwa – Aresztu Śledczego w S. Sąd wskazuje, iż w myśl art. 477¹¹§ 2 k.p.c. zainteresowanym w sprawie jest ten, czyje prawa lub obowiązki zależą od rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto określenie Skarb Państwa – Areszt Śledczy w S. ma znaczenie procesowe i odnosi się jedynie do zagadnienia związanego ze zdolnością sądową. Gdyby przyjąć natomiast, iż wnioskodawca miał na myśl Areszt Śledczy (jako organ) również wskazać należy, iż nie może on pełnić roli zainteresowanego w sprawie albowiem podmiot ten rozpoznawał sprawę ubezpieczonego jako organ rentowy I stopnia, tym samym podmiot będący Aresztem Śledczym jest organem ubezpieczeniowym co wyklucza jego udział w sprawie jako zainteresowanego. Uzyskanie statutu zainteresowanego przez Areszt Śledczy w S. doprowadziłoby do sytuacji, w której ten sam podmiot występowałby w sprawie ubezpieczeniowej w dwojakiej roli tj. organu rentowego oraz pracodawcy.

Ustosunkowując się do twierdzenia organu rentowego stanowiącego, iż zaskarżona decyzja Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w K. z dnia 16 czerwca 2016r. nie może być traktowana jako decyzja, od której przysługuje funkcjonariuszowi prawo wszczęcia trybu odwoławczego przewidzianego w § 13 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 lipca 2010 r. w sprawie postępowania dotyczącego przyznawania odszkodowań i zwrotu kosztów zaopatrzenia w wyroby medyczne funkcjonariuszom Służby Więziennej, albowiem nie ustalała ona prawa do odszkodowania należnego funkcjonariuszowi z uwagi na brak orzeczenia komisji lekarskiej, stwierdzającego procentowy stopień uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza powstały wskutek wypadku lub choroby, z tytułu której przysługuje odszkodowanie, które to orzeczenie jest właśnie podstawą uprawniającą do wydania decyzji ustalającej prawo do odszkodowania, od której dopiero przysługuje funkcjonariuszowi prawo wniesienia odwołania do sądu – Sąd nie zgadza się z przedstawionym stanowiskiem.

Zgodnie z § 13 ust. 4 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 22 lipca 2010r. od decyzji organu wyższego stopnia przysługuje odwołanie do sądu właściwego w sprawach prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. A zatem odwołanie nie przysługuje od orzeczenia komisji. Ponadto fakt nie wydania przez komisję orzeczenia nie powinien i nie może odbierać ubezpieczonemu prawa odwołania się do Sądu. Bezsprzecznym w niniejszej sprawie jest, iż ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o skierowanie go do Rejonowej Komisji Lekarskiej w G. w celu określenia procentowego uszczerbku na zdrowiu, a Dyrektor Aresztu Śledczego w S. z przedmiotowym skierowaniem wystąpił do właściwej Komisji. W odpowiedzi na skierowanie Komisja nie znalazła podstaw do orzekania i określania procentowego uszczerbku na zdrowiu, wskazując jednocześnie, że orzeczenie (...) w K. jest prawomocne. Faktem jest, że orzeczenie z dnia 12 lutego 2013r. nr 112/13 (...) w K. dotyczyło innej kwestii niż odszkodowanie, mianowicie zdolności do służby więziennej, a więc tym bardziej niezrozumiałą wydaje się być decyzja (...) Rejonowej Komisji Lekarskiej MSW w G. odmawiająca wydania orzeczenia. Niemniej jednak zaznaczyć należy, iż brak orzeczenia w zakresie ustalenia

procentowego uszczerbku na zdrowiu (będący subiektywną oceną komisji) nie może pozbawiać ubezpieczonego ochrony swoich praw.

Za chybiony uznać należy również zarzut jakoby odwołanie ubezpieczonego było przedwczesne i jako takie winno być oddalone albowiem zgodnie z art. 118 ust. 17 ustawy o Służbie Więziennej oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem lub chorobą dokonuje się po zakończeniu leczenia lub rehabilitacji. Odnosząc się do powyższego, w ocenie Sadu powołany przepis znajduje zastosowanie w sytuacjach incydentalnych, jednorazowych, w których możliwe jest zakończenie leczenia bądź rehabilitacji, nie zaś chorób przewlekłych, których skutki czy dolegliwości mogą towarzyszyć ubezpieczonemu w zasadzie do końca życia.

Za stronę przegrywającą niniejsze postępowanie uznać należy organ rentowy i to na nim – w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. – spoczywa obowiązek zwrotu kosztów procesu. Koszty w przedmiotowej sprawie stanowią kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) i są kosztami zastępstwa procesowego, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015.1804).

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, o czym orzekł w sentencji wyroku.